

elhangzása után a közgyűlés szeretettel ünnepelte Hausert. A megüresedett igazgatói állásra a közgyűlés *Donavell* János felső kereskedelmi iskolai helyettes igazgatót, a jegyzői tisztségre pedig *Rack Géza* vasuti hivatalnokot választotta meg.

Az iskolák a háboru beteg árváiért. A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf *Zichy* János kormányzata alatt álló *Zsófia* Országos Gyermekszanatórium Egyesület, amely a háboru szerencsétlen beteg árvái részére Siófok és Balatonvilágos között Balatonszabadin egy 200 ágyas gyermekszanatóriumot épít és amely a szenvedő, szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen ingyen, nagy áldozatkészséggel végezi az áldásosan működő Balatonalmádi *Zsófia* Gyermekszanatóriumban is. Azonkívül a mártírhalált halt *Hohenberg Zsófia hercegasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot* kíván létesíteni és ennek érdekében fordul a magyar nemzet gyermekeihez, kérve azok segítségét. *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldásán az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és mint-hogy a szegénysorsu beteg gyermekek felsegítésének ügye a tanulói fűjűség lelkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulói fűjűség a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen. *Rákosi* Jenő gyönyörű szózatával fordul most a tanulói fűjűséghez, hogy néhány fillérrel e nagy és szent célok elősegítéséhez hozzájáruljon. A gyűjtéshez szolgáló leveket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összegeket átszolgáltatni. Minden fillér, mely a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon szebb és meghatóbb irgalmasság, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik. Felkérjük tehát a tanulói fűjűségeket, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák azt a törekvést, hogy a gyermekszanatóriumi gyűjtés minél eredményesebb legyen és hogy a magyar gyermekvédelem elsősorban éreztesse áldásait azokon a szerencsétlen beteg kisdedeken, akiknek apjuk a rettentő háboruban érettség elvált. (*Zsófia Országos Gyermekszanatórium.*)

A 18 évesek önkéntességi joga. A honvédelmi miniszter az alábbi rendeletet intézte az ország valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságához:

— Az 1897. évben született ifjakat abban az esetben, ha a főgimnáziumnak vagy a főreáliskolának VI. osztályába vagy az ezekkel a középiskolákkal az egyévi önkéntesi kedvezésre való jogosítás szempontjából egyenlő értékű tanintézetnek a második évfolyamába az idej iskoláévre folytatólagosan beiratkoztak és magukat az egyévi önkéntesi tényleges szolgálatra önkéntes belépés útján besoroztatják az egyéves önkéntesi kedvezésben feltételeken szintén részesíteni kell. Azokat az 1897-ben született ifjakat akik a polgári iskolák V. osztályát az 1914—15. iskolaévben sikeresen elvégezték s az idej iskolaévben a polgári iskola VI. osztályába mint rendes tanulók beiratkoztak az említett kedvezésben feltételeken ugyancsak részesíteni kell abban az esetben, ha önkéntes belépés útján besoroztatják magukat. E kedvezés feltételek megadásáért a cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokság vagy a honvédkiegészítő parancsnoksághoz kell a kérvényt benyújtani.

Rokkant katonatisztek felvétele egyetemekre. Szeptemberben jelent meg az miniszteri rendelet, amely megengedi, hogy mindazok a magyar honos tiszték, katonai tisztviselők és tisztjelöltek, akik a közös hadsereg, haditengerészet, honvédség vagy csendőrség tényleges állományához tartoznak, a VIII-ik rangosztályig bezárólag és a jelen háboruban rokkanttá válnak, érettségi bizonyítvány és felvételi vizsga nélkül beiratkozhatnak a rendes hallgatók gyanánt a tudományegyetem bármelyik világi karán. Ennek feltétele egyrészt az, hogy tényleges állományba vételük előtt sikerrel elvégezték valamely ka-

tonai intézetben a megfelelő tanfolyamokat, avagy valamely nyilvános középiskola VIII. osztályát; másrészt az, hogy a katonai hatóság által a jelen háboru során beállott testi fogyatkozásuk miatt mint tényleges szolgálatra alkalmatlannak rokkant állományba helyeztetek. A felvétel iránti kérvényt október 14-ig kell beadni az illető egyetemhez. Csatolni kell: az anyakönyvi kivonatot, a végzett tanfolyamoknak tüzetes felsorolása kapcsán a legutóbbi nyert bizonyítványt, a legutolsó katonai kinevezési okiratot, az illetékes katonai hatóság bizonylatát, hogy folyamodót a jelenlegi háboru következtében beállott rokkantság folytán a további tényleges szolgálatra tartósan alkalmatlannak találták és ezért a rokkant állományba helyezték; hogy továbbá ellene katonai bünvádi vagy becsületbirósági eljárás nincs folyamatban.

A kukorica rekvirálása Szegeden. Dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester elnöklésével hétfőn értekezletet tartottak a városházán. A polgármester bejelentette az értekezleten, hogy a kukorica rekvirálásáról szóló kormányrendelet megérkezett Szegedre. A földmivelésügyi miniszter a rendelet szerint 35.000 métermázsza közszükségletre szánt morzsolt kukoricát követel Szegedtől. A rekvirálást a városnak azonnal meg kell kezdeni és október 25-ig értesítést kell küldeni a miniszternek az összeírás eredményéről. A zár alá vett kukoricát a Haditermék Részvénytársaság később meghatározandó időben veszi át a várostól. Ha a kormány a kukoricaszükségletét külföldről volna kénytelen pótolni, az árkülönbözetet a hatóság fizeti. A polgármester az értekezleten közölte, hogy a szeptember 27-én megjelent miniszteri rendelet értelmében másoknak, mint akik a rendeletben feljogosítva vannak, a terméskből eladni nem szabad és a termelők csak olyan mennyiséget tarthatnak vissza a termésükből, mint amennyire 1913-ban szükségük volt. A tengerit a termelőnek kell morzsolnia és megőriznie, amiért mázsánként és havonként a maximumális áron fölül ötven fillért számíthat föl. A csöves tengeri a maximumális árnál husz százalékkal olcsóbb és a megromlott tengerit is kötelesek beszolgáltatni a becsárban, amely a maximumális ár 75 százalékánál nem lehet magasabb. A termést a Haditermék Részvénytársaság részére rekvirálják. A megmaradt kukorica a piacon is árusítható. A környékbeli községekből csak miniszteri engedéllyel lehet vásárolni. Ha a polgármester elkerülhetetlen szükség esetén bizonyos mennyiséget fölöldana a zár alól, abban az esetben ugyanolyan mennyiségű újabb kukoricáról kell a városnak gondoskodni.

Szücs Ferenc nyugalmazott gazdasági iskolai igazgató: Szegeden tizennyolcezer holdon termelnek tengerit. A tengeri termés így szaznyolevan-egyezer métermázsára telhető. A városnak kétszáznyolevanegyezer mázsára van szüksége. Így százezer métermázsza hiányzik. Szó sem lehet róla, hogy harmincötezer mázsza tengerit rekvirálbassunk a Haditermék Részvénytársaságnak. A város területén harminc-egyezer sertés van. Ezek hizlalására százhetvenezer mázsza kukoricára van szükség és a lónak való takarmány nagyrésztét is tengeriből kell pótolni. *Bokor* Pál szerint a kukorica-termő területet csak tiz-tizenkétezer holdra becsülik. Az utóbbi időben ugyanis inkább kalászos veteményeket termeltek. Szegednek tényleg mindig tengeriimportra volt szüksége. *Kiss* Ferenc főerdőtanácsos: Sok alsótanyai ember a Bácskában vállalt a törésnél részesmunkát, hogy kukoricához jusson. Dr. *Somogyi* Szilveszter már felírt a földmivelésügyi miniszterhez, amelyben bejelenti, hogy a rekvirálási ren-

delet Szegeden végrehajthatatlan. A hatóság lelkiismeretesen eleget tesz ugyan az utasításoknak és összeírja a készleteket, de előre jelzi, hogy harmincötezer métermázsát lehetetlen rekvirálni. Az összeírást házról-házra járva fogják elvégezni.

Nem kellenek már a diófák. A földmivelésügyi miniszter arról értesítette a hatóságot, hogy a hadsereg szükségleteinek fedezésére lábön álló diófák további levágás és feldolgozása már nem szükséges. A lábön álló diófáknak a hadsereg céljaira való lefoglalásával és megvásárlásával az illetékes hatóságok részéről megbizva vagy felhatalmazva senki sincs.

Hentesek és mészárosok a maximumális árról. A szegedi hentesek és mészárosok hétfőn délelőtt *Paral* Pál törvényhatósági bizottsági tag vezetésével tisztelegtek a polgármesternél és a rendőrfőkapitánynál. A küldöttség amiatt járult a város vezetői elé, hogy az élő állat nagyon drága és a horribilis árak mellett sem tudnak keresni a hentesek és mészárosok. Csak a hizlalók és a spekulánsok gazdagodnak az uzsoraárakon. A deputáció erre való tekintettel az élő állatok maximumális árának megállapítását és általános rekvirálását kérte. A vágott husz árát, mondták — csak ezután lehet megállapítani. A hentesek és mészárosok betartják a maximumális árakat, de senki nem csodálkozhat rajta, hogy egymás után be is zárják üzletüket. Kizárólag adták át a polgármesternek, amely szerint a zsirsértés ára Szegeden 5 korona 30 fillér kilónként. 180 kilogrammos sertés ára így 954 korona. Levágva, kitisztítva a 180 kilós sertés 150 kilót nyom. A kiárúsítás azután a következő eredményt hozza meg: 45 kiló husz á 5 korona 40 fillér = 243 korona, 10 kiló fejláb á 3 korona 30 fillér = 33 korona, 55 kiló háj és hásszalonna á 7 korona = 385 korona, 40 kiló toka és hásszalonna á 6 korona = 240 korona; összesen 898 korona. A fogyasztási adó, a ki- és befurvarozás, valamint a vágóhídi költség ugyan megtérül a beusó részekből, de a husiparos egy 180 kilós sertésnél mégis veszít 56 koronát. Ugy a polgármester, mint a főkapitány megígérte a küldöttségnek, hogy ügyüket behatóbb vizsgálat alá veszi és azután határoz a kérés felett.

Heves vármegye feldult tüzhelyeinkért! A gróf *Khuen-Hédervary* Károly elnökle alatt álló Országos Bizottság nemrég közölte, hogy Heves vármegye közgyűlése 2000 koronát szavazott meg egy újrafelépítendő kárpáti falu községének költségeire. Ennek a közlésnek kiegészítésül Heves vármegye alispánja a mai napon közölte gróf *Khuennel*, hogy a vármegye egy egész sárosmegyei falunak újrafelépítésére vállalkozik. A költségeket a vármegye gyűjtés útján Eger városának és a vármegye községeinek hozzájárulásával fogja megszerezni. Ez a gyűjtés az alispán közlése szerint eddig már körülbelül 55.000 koronát eredményezett és miután ezek az összegek a vármegye egyik felében adattak össze, tehát előrelátható, hogy Heves vármegye adománya végeredményben meg fogja haladni a 100.000 koronát. Heves vármegye hazafias közönsége tehát ezekben a nagy napokban is azt a kiapadhatatlan áldozatkészséget tanúsítja, mely oly lángoló betűkkel van beírva ennek a megyének dicső történetébe.

Tejcsalók. Egyre több a panasz városzerte, hogy a piacra kerülő tej igen tekintélyes része vizes. Hétfőn sikerült egy tejárust elfogni, aki szintén vízzel kevert tejet árusított. *Pavlov* Szimának hívják a vizes tej árusítóját. *Pavlov* Szima a piacon kívül az utcán árusította a tejet, amelyből 70 litert egyik kór-